

Guia pedagògica “Sostenibilitat i Economia del Bé Comú a la Formació Professional”

Una guia per introduir els principis i valors de l'Economia del Bé Comú i l'enfocament de la Sostenibilitat (social, ambiental i econòmica) als projectes de creació d'empresa de l'alumnat; i la seua contribució als Objectius de Desenvolupament Sostenible.

novessendes
fundació cívica

Direcció tècnica:

Mario Rebollar Román,
Fundació Cívica Novessendes.

Autores/ors del contingut:

María Amigo Pérez,
Raquel Gómez Alonso
Pedro Olazábal Herrero,
Mario Rebollar Román.

Disseny i il·lustració:

Álvaro Terrones.

Agraïments:

a les entitats i persones col·laboradores de: Associació Valenciana per al foment de l'Economia del Bé Comú (AVEBC), Grup MEICRI - UJI, Càtedra d'Economia del Bé Comú de la Universitat de València.

Als centres educatius de la Xarxa de Centres Educatius Futur Sostenible – EBC: IES Botànic Cavanilles (la Vall d'Uixó), IES Honori Garcia (la Vall d'Uixó), IES Jaume I (Borriana), IES El Caminàs (Castelló), IES Francesc Ribalta (Castelló), IES Ximén d'Urrea (Alcora), IES Alto Palancia (Sogorb), IES Massamagrell, IES La Valldigna (Tavernes de la Valldigna), CIPFP Misericòrdia (València), IES Les Alfàbegues (Bétera) i IES Maria Ibars (Dénia).

I les empreses del Bé Comú: Grup La Plana, Cooperativa de Viver, Ecopostural, Cuinatur, Mar de Fulles

Betxí, Octubre de 2024

2a edició de la guia per a Formació Professional

100% Paper reciclat

www.futursostenible.org | info@novessendes.org

Projecte de: Fundació Novessendes de la CV

Finança:

Amb la col·laboració de:

Aquesta obra està baix una llicència Creative Commons Reconeixement-NoCommercial-CompartirIgual 4.0 Internacional. Aquesta llicència no permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades. A més, la distribució d'aquestes obres derivades s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original

Aquesta publicació ha estat realitzada amb el suport financer de la Generalitat Valenciana, en el marc del projecte "Futur Sostenible: Economies Transformadores en Formació Professional", liderat per la Fundació Novessendes. El contingut d'aquesta publicació és responsabilitat exclusiva de la Fundació Novessendes de la CV i no reflecteix necessàriament l'opinió de la Generalitat Valenciana.v

Índex

1 Introducció	3
2 Metodologia	4
3 Unitats Didàctiques	5
Unitat 1: Introducció a l'Economia del Bé Comú i a les Economies Transformadores	6
Unitat 2: Sostenibilitat Social	11
Unitat 3: Sostenibilitat Ambiental	17
Unitat 4: Sostenibilitat Econòmica i finances ètiques	22
Unitat 5: APP-WEB "Calculadora EBC"	27
4 Avaluació del procés de intervenció educativa.	31
5 Més recursos	33

1-Introducció

Benvingut i benvinguda!

Estàs a la **guia de recursos educatius** del projecte “Transformant el nostre món, eduquem en principis i valors de l’Economia del Bé Comú en Formació Professional”. Liderat per la Fundació Cívica Novessendes i finançat per la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica de la Generalitat Valenciana.

Amb aquesta guia, començaràs el camí per **introduir els valors de l’EBC** i els aspectes de sostenibilitat de triple impacte en la creació de projectes d’empresa de l’alumnat de **Formació Professional**.

Mitjançant aquest procés es vol aconseguir que l’alumnat i el professorat s’iniciem en una **transformació de model econòmic**, a través de la reflexió i el pensament crític sobre els valors i els aspectes ambientals, socials i econòmics que deuen contemplar les empreses per balancejar el seu impacte vers el bé comú.

Els continguts que es proposen en aquesta guia estan adaptats al nou Decret d’ordenació del Sistema de Formació Professional (**Real Decreto 659/2023, de 18 de julio**). En concret, els continguts s’adapten al currículum del **Mòdul de Sostenibilitat aplicada al sistema productiu**, facilitant als equips docents mesurar els resultats d’aprenentatge i criteris d’avaluació del seu alumnat d’una manera dinàmica i aplicada. Per altra banda, com que la guia està enfocada a l’aplicació dels continguts a projectes emprenedors, també treballa part del currículum del **Mòdul d’Itinerari personal per a la ocupabilitat II**.

Com a docent, podràs treballar els **continguts** d’una manera dinàmica, visual i agradable a través dels vídeos introductoris, les dinàmiques grupals i els exercicis pràctics de cada unitat. Amb aquesta diversitat de recursos aglutinats en l’estructura de cada unitat, cada docent pot adaptar-los a les seues necessitats, treballant-los de manera individual o no, ja que la versatilitat de la guia, així ho permet.

Els resultats d’aquest treball seran principalment tres:

- Per una banda, tindrem un **alumnat format en coneixements i conceptes** sobre l’Economia del Bé Comú i altres Economies Transformadores, així com els aspectes de la Sostenibilitat de Triple Impacte.
- Per altra banda, l’alumnat **adquirirà capacitats** per a cooperar, treballar en equip i aplicar els coneixements adquirits al seu projecte, avaluar-lo i establir un pla de millora.
- Per últim, també es **familiaritzarà** amb el teixit empresarial sostenible del seu entorn coneixent empreses reals (Grupo La Plana, Ecopostural, Mar de fulles, Cooperativa Viver o Cuinatur...), el que li motivarà cap a eixa transformació.

Per tant, tindrem a persones formades, sensibilitzades, amb ferramentes i amb la confiança per a, entre totes i tots, confiar en el fet que ...

transformar el nostre món, és possible!

2-Metodologia

Amb aquesta guia podreu dur a terme la introducció de l'Educació per al Bé Comú i la sostenibilitat (ambiental, social i econòmica) en els projectes de creació d'empreses de l'alumnat; així com mesurar el grau en el que aquests aspectes estan presents als projectes de l'alumnat per desenvolupar una idea de negoci a través de l'APP Calculadora EBC.

El procés està dividit en 3 blocs, de 5 unitats d'unes 2 hores cadascuna.

L'estructura de cada unitat és la mateixa:

- Objectius de la Unitat
- Vídeo d'introducció d'un expert en la matèria, explicant els continguts de cada taller.
- Dinàmica grupal
- Exercici pràctic.
- Recursos per a la unitat

UNITAT	Objectius d'aprenentatge	Resultat d'aprenentatge
1	Reflexionar sobre el sistema econòmic actual i conèixer diferents aportacions des de les anomenades economies transformadores	L'alumnat coneix models econòmics transformadors (EBC, Economia Circular, Ecofeminisme...)
2	Construir estratègies col·laboratives a partir de la creativitat individual i col·lectiva i la diversitat en valors, que permeten el desenvolupament d'habilitats i competències adquirides i promouen la implicació	Treball en grup o col·laboració amb altres projectes que comparteix recursos, objectius...
3	Dotar a l'alumnat d'eines per a la planificació d'accions per al bé comú i el foment de valors de sostenibilitat empresarial	Capacitat per introduir al projecte els aprenentatges de les unitats
4	Anàlisi sobre ètica en les finances i conèixer alternatives a la banca tradicional	Coneix l'APP "Petjada en Armes"
5	Posada en pràctica els coneixements al projecte d'empresa, utilització del programa informàtic per a la creació d'empreses amb criteris de sostenibilitat i els valors de l'Economia del Bé Comú	Sap introduir les dades del projecte a l'APP "Calculadora EBC"

3-Unitats Didàctiques

1 | Objectius de la Unitat:

- Concepte de Sostenibilitat: el model econòmic actual és insostenible
- Els ODS com a guia per al canvi necessari de model
- Introducció a Economies Transformadores
- El paper de Administracions Públiques, Empreses i Ciutadania en el canvi

2 | Introducció:

Per què les empreses sostenibles aposten pel model de l'Economia del Bé Comú?

Mira aquest vídeo abans de començar la unitat: <https://youtu.be/zknqu6Ly96s>

El model econòmic actual genera injustícia, desigualtat i destrucció mediambiental a tots els nivells: personal, local, nacional i internacional.

Per aconseguir un canvi realment transformador és necessària la implicació tant d'administracions públiques, com empreses i ciutadania.

Moviments com el de l'Economia del Bé Comú, Economia Social i Solidària, Finances Ètiques, Economia Circular, B Corp, ... ja estan desenvolupant ferramentes que ens poden ajudar en aquesta transició cap un model econòmic més just.

Els ODS son el marc perfecte per fer una transició ordenada.

3 | Dinàmica de grup:

Dinàmica 1. "On estem? Què podem fer?": Pluja de idees sobre quines son les ineficiències del model econòmic actual als diferents nivells (personal, local, nacional, internacional) i què poden fer els principals actors per canviar-lo (administracions públiques, empreses, ciutadania)

Dinàmica 2. "Compartir vs. Comprar": En grups de 3/4 persones, i amb l'ajuda d'internet buscar un exemple actual de Economia Col·laborativa analitzant les seues avantatges i inconvenients tenint en compte les tres esferes de la sostenibilitat .

4 | Exercici pràctic:

Exercici 1: Realitzar la Matriu EBC personal.

Exercici 2: Triar una empresa i analitzar quins són els ODS sobre els que té més impacte.

5 | Recursos:

[Els ODS, més prop amb l'EBC](#)

Unitat 1: Dinàmica 1: On estem? Què podem fer?

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

L'objectiu de la dinàmica és que l'alumnat s'adone dels problemes que el model econòmic actual està generant a tots els nivells i a la vegada que siguem capaços de proposar accions que els diferents actors poden posar en marxa per mitigar-los o revertir-los.

→ | Durada aproximada:

30'-40'.

→ | Desenvolupament de l'activitat:

- 1 | Dividir a l'alumnat en grups de 3/4 persones i dibuixar o projectar en la pissarra la següent graella'.

	Medi ambient	Economia	Persones
Global			
Espanya - Europa			
Municipi			

- 2 | Assignar a cada grup un rol (1. Global, 2. Espanya/Europa, 3. Municipi) i donar-li un grapat de papers adhesius.
- 3 | Cada grup té 5' per pensar en els impactes sobre el medi ambient, l'economia i les persones que les ineficiències del model econòmic actual provoquen en el rol assignat (un paper adhesiu per impacte)
- 4 | Posada en comú (15'): un representant de cada grup ix a la pissarra, llig els impactes identificats pel seu grup i ho deixa apegat a la graella.
- 5 | Identifica, segons la Roda del Bé Comú els valors de l'EBC i els ODS amb els quals es relaciona cada impacte. Poden ser més d'un ODS i valor de l'EBC per cada impacte.
- 6 | Reflexió grupal (15') quines accions poden posar en marxa els governs, empreses i ciutadania per revertir o minimitzar els impactes identificats

→ | Materials necessaris:

- Pissarra o projector
- Papers adhesius

Unitat 1: Dinàmica 2: Compartir vs. Comprar

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

L'objectiu de la dinàmica és que l'alumnat reconega les avantatges que se deriven dels models de l'Economia Col·laborativa analitzant exemples reals des de les tres esferes de la sostenibilitat: social, ambiental i econòmica

→ | Durada aproximada:

30'-40'.

→ | Desenvolupament de l'activitat:

1 | Dividir a l'alumnat en grups de 3/4 persones i assignar-les un dels sectors amb exemples d'èxit de l'economia col·laborativa.

SECTOR	ALGUNS EXEMPLES
Vivienda	Homexchange
Alimentació	Too good to go
Transport	Blablacar
Trabajo	Coworking
Segona ma	Wallapop Vinted
Finances	Crowdfunding
Coneixement	Wikipedia

Cada grup té 5' per trobar en internet un exemple d'economia col·laborativa al sector assignat (es pot aprofitar els exemples de la taula anterior)

2 | Sostenibilitat (15') una vegada estudiat l'exemple triat pensar en els impactes (positius i negatius) que te sobre el mediambient, la economia i les persones construint una taula pareguda a aquesta:

IMPACTES	POSITIUS	NEGATIUS
Persones		
Planeta		
Economia		

3 | Reflexió grupal (10'): alguns dels exemples d'economia col·laborativa han derivat en models de consum massiu perdent l'essència dels principis de l'economia col·laborativa:

- Aprofitar recursos infrautilitzats
- Accés equitatiu a les noves tecnologies.
- Impacte positiu en l'entorn social i ambiental
- Creació de comunitats participatives
- Autonomia econòmica de les parts

→ | Materials necessaris:

- Ordinador — Accés a Internet

Unitat 1: Exercici 1: Matriu EBC personal

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

L'Economia del Bé Comú promou un canvi de model econòmic on les persones i el planeta siguin el centre. Per aconseguir-lo posa a disposició d'empreses, associacions, centres educatius, comunitats, municipis i persones clau que ens poden ajudar a millorar el nostre impacte en el medi ambient i les persones.

En aquest exercici l'alumnat pot fer un autotest per conèixer quina és la seua aportació al bé comú com a persona, així com inspirar-se per millorar el seu impacte.

→ | Durada aproximada:

10'.

→ | Desenvolupament de l'activitat:

Descarrega la **Matriu Individual del Bé Comú** ● (també es pot imprimir una còpia per a cada alumne)

Realitzar el test

Posada en comú. Comentar els resultats obtinguts compartint bones pràctiques de l'alumnat al respecte

→ | Materials necessaris:

- Ordinador per descarregar i treballar l'Excel de la matriu
- Impressora (en cas de fer-ho en paper)

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

El ODS reconeixen que la fi de la pobresa i altres privacions ha d'anar de la mà d'estratègies destinades a millorar la salut i l'educació, reduir la desigualtat i estimular el creixement econòmic, tot això sense deixar d'abordar el canvi climàtic ni de treballar per preservar els nostres oceans i boscos.

Les empreses juguen un paper primordial per a la consecució dels ODS en 2030. L'objectiu serà que l'alumnat trie una empresa per identificar, al menys, quatre ODS sobre els que, per la seua activitat o ubicació, té més impacte o capacitat de contribuir a aconseguir-los.

→ | Durada aproximada:

20' - 25'.

→ Desenvolupament de l'activitat:

1 | Fer grups de $\frac{3}{4}$ persones

2 | 3' Cada grup triarà una empresa amb la que fer l'exercici (la empresa pot ser gran o petita, local o internacional, familiar, ...)

3 | 10' Es projectaran els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 i cada grup triarà 4 dels 17 ODS sobre el que creu que la empresa triada té més impacte, justificant-ho

4 | 10' Posada en comú: bones pràctiques, impactes negatius de les empreses en els ODS,...

→ | Materials necessaris:

— Ordenador per grup (o el PC + Projector de la classe)

Unitat 2: Sostenibilitat Social

1 | Objectius de la Unitat:

- El model d'empresa sostenible i l'Economia del Bé Comú.
- Conèixer les principals qüestions socials i el paper de les empreses en la consecució dels ODS.
- Identificar el propòsit social de la meua empresa a través de la missió, visió i valors.
- L'enfocament a grups d'interès en la gestió empresarial: criteris socials en la cadena de subministrament, les vendes, la gestió del personal o la relació amb la societat.

2 | Introducció:

Com introduir la Sostenibilitat Social a les empreses?

Mira aquest vídeo abans de començar la unitat: <https://youtu.be/PhZp6WSRGo8>

L'empresa sostenible integra criteris socials de dignitat, justícia, transparència, solidaritat i participació en les seues decisions per a garantir unes condicions de treball dignes, un tracte just al llarg de la cadena de subministrament, una venda ètica o un diàleg obert amb els seus grups d'interès.

3 | Dinàmica de grup:

Dinàmica 1. Identificar les necessitats i expectatives dels principals grups d'interès de l'empresa: empreses proveïdores, persones treballadores, clients, la societat local, etc.

Dinàmica 2. Quin és el propòsit social del vostre projecte empresarial? La definició de la vostra Missió, Visió i Valors ajuda a concretar-la.

4 | Exercici pràctic:

Exercici 1: Identifica el propòsit social del Grup La Plana navegant en la seua pàgina web i la seua motivació per a crear la Fundació Cívica Novessendes.

<https://www.youtube.com/watch?v=rFBbRU0SGzM>

Exercici 2: coneix la Cooperativa de Viver entrant al [seu web](#) i veient aquest [vídeo](#) i identifica com milloren la Dignitat Humana dels seus grups d'interès.

5 | Recursos:

Informe del Bé Comú Novessendes

http://novessendes.org/wp-content/uploads/2019/10/memoria_novessendes_VAL.pdf

Informe del Bé comú Horta de Rajolar

http://novessendes.org/wp-content/uploads/2019/09/memoria_horta_VAL.pdf

Pàgina web Grup La Plana <https://laplana.com/>

Propòsit social i origen de la Fundació Novessendes

<https://www.youtube.com/watch?v=rFBbRU0SGzM>

Vídeo de l'empresa EBC Grup la Plana

Vídeo de l'empresa EBC Cooperativa de Viver

Unitat 2: Dinàmica 1: Identificar necessitats i expectatives dels principals grups d'interés de l'empresa

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

L'objectiu d'aquesta dinàmica és que l'alumnat siga capaç d'identificar quins són els principals grups d'interés d'una empresa i com aquesta pot afectar-los de manera positiva i/o negativament.

→ | Durada aproximada:

aproximadament 15 minuts. .

→ Desenvolupament de l'activitat:

- 1 | El professorat projectarà/dibuixarà en la pissarra una taula similar a la proposada en l'apartat següent.
- 2 | L'alumnat haurà de pensar com l'empresa pot afectar cada grup d'interés proposat.
- 3 | El professorat escriurà cada afecció davall de cada grup d'interés proposat en la taula.
- 4 | En finalitzar l'activitat es podrà realitzar un exercici d'extrapolació a la realitat de cada projecte empresarial proposat per l'alumnat, de tal forma que cada grup siga capaç d'identificar els principals grups d'interés i les afeccions més característiques de l'empresa en cadascun d'ells.
- 5 | Com a exercici addicional es podrà ampliar el llistat dels grups d'interés en funció de les característiques de cada projecte.

→ | Materials necessaris:

Afeccions als principals grups d'interés d'una empresa

EMPRESES PROVEIDORES	PERSONES TREBALLADORES	CLIENTELA	SOCIETAT LOCAL	DIRECCIÓ DE L'EMPRESA
Impagament (-)	Salari dignes (+)	Transparència de producte (+)	Col·laboració en accions amb la comunitat local (+)	Rendiment econòmic beneficiós (+)
No existència de canals de comunicació (-)	Polítiques de conciliació (+)	Augmentar els preus (-)	Causar un mal al medi ambient immediat (-)	Falta de transparència entre socis/as (-)
Preus justos al llarg de la cadena de subministrament (+)	Garantir la promoció interna i la formació (+)	Permetre'ls codecidir el producte (+)	Col·laborar en grups de voluntariat local (+)	Foment de la participació democràtica entre socis/as (+)
Etc.	Etc.	Etc.	Etc.	Etc.

Unitat 2: Dinàmica 2: Empreses amb valors

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

L'objectiu de la dinàmica és que l'alumnat, mitjançant la definició de la missió, visió i valors del seu projecte empresarial reconega la importància de que qualsevol empresa, independentment del sector, grandària o localització, tinga un propòsit de crear valor a la societat.

→ | Durada aproximada:

50'

→ Desenvolupament de l'activitat:

Recordarem la definició de la missió, visió i valors i la seua importància per a crear empreses amb un impacte positiu real en la societat:

MISSIÓ: És la declaració del propòsit o raó de ser de l'empresa

VISIÓ: Representa l'expectativa ideal o meta que se espera que l'empresa logre en un futur

VALORS: Son les creences fonamentals en les que es basarà el seu comportament, guiant les seues accions, i gestionant les seues relacions internes i externes.

1 | L'alumnat treballarà amb el seu grup de projecte per definir la seua missió-visió-valors (30'). Moltes vegades pot ajudar buscar exemples d'empreses reals en internet

2 | Posada en comú (10')

→ | Materials necessaris:

- Ordinador
- Accés a Internet

Unitat 2: Exercici 1: Propòsit social de l'empresa "Grup La Plana"

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

El Grup La Plana és un referent dins del sector espanyol de la fabricació d'envasos i embalatges de cartó ondulat i compacte. Aquesta empresa familiar la seu central de la qual es troba a Betxí va decidir fa uns anys traçar un pla de sostenibilitat basat en els principis de l'Economia del Bé Comú. No obstant això, ja des dels seus orígens, els principis i valors de l'empresa van definir el propòsit social d'aquesta.

Per a conèixer-ho, hauràs de navegar per la seua pàgina web buscant contingut útil i visualitzar el seu vídeo sobre l'EBC. També pots descarregar les memòries de sostenibilitat del Grup i de la Fundació Cívica Novessendes i Horta del Rajolar.

→ | Durada aproximada:

20'

→ Desenvolupament de l'activitat:

- 1 | El/la docent projectarà el vídeo del grup
<https://youtu.be/vFvLz0IE4qM>
- 2 | 10' Es realitzarà una posada en comú de les conclusions d'aquest. L'objectiu serà entendre el propòsit social de l'empresa i la motivació per a la creació de la Fundació Cívica Novessendes com a actuació d'acció social.
- 3 | De manera complementària, l'alumnat podrà ampliar informació entrant en la web de l'empresa a la recerca d'accions que permeten evidenciar el propòsit social de l'empresa en relació amb els seus gru

→ | Materials necessaris:

— Ordinador + Projector (per a visualitzar el vídeo)

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

Grup la Plana és una empresa local que porta treballant més de 45 anys com a referent en el sector embalatge de cartó a Espanya. Al llarg dels anys, el Grup ha anat desenvolupant la seua activitat de manera reeixida i ampliant les seues instal·lacions per Espanya, millorant contínuament els seus processos.

L'origen de l'empresa és familiar i els seus valors són transmesos generació rere generació d'acord amb el Protocol Familiar. Aquests valors es fonamenten en la dignitat humana, la justícia social i la sostenibilitat ecològica.

Per a fer compatible el compliment dels valors amb el desenvolupament de l'empresa, en 2016 van publicar la seua primera memòria de sostenibilitat basada en els principis de l'Economia del Bé Comú, obtenint una puntuació total en matèria de sostenibilitat de 536 punts sobre 1.000.

De les dades publicades en la seua memòria EBC es pot dir que el propòsit social de l'empresa passa per:

- Millorar l'economia local, especialment la dels pobles on se situa cada instal·lació. Això s'aconsegueix mitjançant la contractació de personal local.
- Fomentar una cadena de subministrament responsable mitjançant la contractació d'empreses proveïdores que integren els principis de sostenibilitat (veure tema A de la memòria EBC).
- Fer de l'empresa un lloc on treballar a gust i on les persones ocupades tinguen possibilitat de millorar en un entorn laboral sa (veure tema C).
- Ser responsables dels seus resultats assumint qualsevol error propi i tractant de fabricar un producte de qualitat per als seus clients, (veure tema D).
- Ser motor de canvi promovent la col·laboració entre empreses i donant exemple a altres empreses per a afavorir una economia sostenible (veure tema D).
- Col·laborar amb la societat local per exemple, mitjançant la creació de la Fundació Novessendes, inicialment empresarial i que després d'un temps, l'empresa va decidir regalar a la població de Betxí convertint-se en la Fundació Cívica Novessendes (veure tema E i memòria EBC de la Novessendes i Horta del Rajolar).

Unitat 2: Exercici 2: dignitat humana a la cooperativa de viver

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

La Cooperativa de Viver és una entitat que agrupa a agricultors de Viver i el Alt Palància, produint i comercialitzant oli d'oliva, vi, fruits secs, fruites, hortalisses i raïm.

Per identificar com milloren la Dignitat Humana dels seus grups d'interès, hauràs de navegar per la seua pàgina web buscant contingut útil i visualitzar el seu vídeo sobre l'EBC

→ | Durada aproximada:

30'

→ | Desenvolupament de l'activitat:

- 1 | 10' El/la docent projectarà el vídeo de la cooperativa
- 2 | 10' En grups de 3/4 alumnes navegaran per la pàgina web de la Cooperativa de Viver amb l'objectiu d'identificar com milloren la Dignitat Humana dels seus grups d'interès, un dels valors fonamentals de la Matriu EBC
- 3 | 10' Es realitzarà una posada en comú de les conclusions trobades.

VALOR	DIGNITAT HUMANA	SOLIDARITAT I JUSTÍCIA	SOSTENIBILITAT MEDIAMBIENTAL	TRANSPARÈNCIA I PARTICIPACIÓ DEMOCRÀTICA
GRUP D'INTERÈS				
A: PROVEÏDORS	A1 Dignitat humana en la cadena de subministrament 1 2 3 4 5 6 8 10 12	A2 Justícia i solidaritat en la cadena de subministrament 1 2 3 4 10 12	A3 Sostenibilitat mediambiental en la cadena de subministrament 6 7 12 13 14 15	A4 Transparència i participació democràtica en la cadena de subministrament 10
B: PROPIETARIS I PROVEÏDORS FINANCERS	B1 Actitud ètica en la gestió de recursos financers 8	B2 Actitud solidària en la gestió de recursos financers 1 8	B3 Inversions sostenibles i ús dels recursos financers 3 6 7 8 9 11 13 14 15	B4 Propietat i participació democràtica 10 16
C: PERSONES TREBALLADORES	C1 Dignitat humana en el lloc de treball 3 4 5 8 9 10	C2 Característiques dels contractes de treball 1 3 5 8	C3 Promoció de la responsabilitat mediambiental de les persones treballadores 3 7 12 13 14 15	C4 Transparència i participació democràtica interna 10
D: CLIENTELA I ALTRES ORGANITZACIONS	D1 Actitud ètica amb la clientela 10 12	D2 Cooperació i solidaritat amb altres organitzacions 9 17	D3 Impacte ambiental de l'ús i de la gestió de residus dels productes i serveis 6 7 12 13 14 15	D4 Participació de la clientela i transparència de producte 12
E: ENTORN SOCIAL	E1 Propòsit i impacte positiu dels productes i serveis 3 10 12	E2 Contribució a la comunitat 8 9 10 11 16 17	E3 Reducció de l'impacte mediambiental 3 6 7 12 13 14 15 17	E4 Transparència i participació democràtica de l'entorn social 10 16 17

*Matriu del Bé Comú 5.0 i ODS. Adaptació al català: Inés Tafalla Adaptació al castellà: Salvador Garrido Soler per Cooperación sobre original de Mathias Kasper (2018).

→ | Materials necessaris:

- Ordenador per projectar el vídeo
- Accés a internet

1 | Objectius de la Unitat:

- Conèixer els principals problemes ambientals del segle, les seues causes i conseqüències.
- Identificar els aspectes ambientals clau en l'empresa.
- La sostenibilitat ambiental en la gestió empresarial per a garantir el desenvolupament sostenible.

2 | Introducció:

Com introduir la Sostenibilitat Ambiental a les empreses?

Mira aquest vídeo abans de començar la unitat: <https://youtu.be/PDZt7NB2DPU>

Les empreses que integren els aspectes de sostenibilitat ambiental compatibilitzen el seu desenvolupament amb la protecció de l'entorn i al mateix temps milloren la seua resiliència en el mercat. Incloure processos que afavorisquen l'economia circular, analitzar els impactes ambientals o establir una comunicació ambiental transparent són algunes de les qüestions clau per a avançar cap a un desenvolupament empresarial sostenible.

3 | Dinàmica de grup:

Dinàmica 1. Identifica els potencials impactes ambientals del teu projecte i estableix una alternativa que et permeta ser més sostenible des d'un punt de vista ambiental.

Dinàmica 2. Què saps de la roba que dus?.

4 | Exercici pràctic:

Exercici 1: Analitza les polítiques ambientals que estableix la empresa Ecopostural al seu web Visualitza el vídeo.

Exercici 2: Analitza els criteris per a l'elecció de proveïdors que estableix l'empresa "Cuinatur, Menjadors Escolars Sostenibles" en el seu web i visualitza el vídeo

5 | Recursos:

Web Eco Postural <https://ecopostural.com/responsabilidad-social/#planeta>

Vídeo Ecopostural i l'EBC <https://www.youtube.com/watch?v=JYTVe4tDALc>

Web Cuinatur <https://www.cuinatur.com/wp/>

Vídeo Cuinatur i l'EBC <https://youtu.be/8izlStzXWU8>

Unitat 3: Dinàmica 1: Analitza els impactes ambientals del teu projecte empresarial

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

L'objectiu d'aquesta dinàmica és que l'alumnat siga capaç d'identificar els impactes ambientals (positius o negatius) derivats de la seua activitat.

→ | Durada aproximada:

aproximadament 20 minuts.

→ Desenvolupament de l'activitat:

El professorat projectarà o dibuixarà en la pissarra una taula similar a la proposta en l'apartat següent:

- 1 | L'alumnat haurà de pensar quins són els impactes ambientals del seu projecte d'empresa.
- 2 | Una vegada identificats els principals impactes ambientals, s'obrirà un debat per a proposar alternatives més sostenibles per als impactes negatius. Açò ho pots fer intercanviant els projectes entre dos grups diferents, de manera que l'altre grup aporte accions positives per solucionar aquest impacte negatiu. També es pot exposar l'impacte negatiu de cada grup, i que la resta de la classe propose accions sostenibles.

→ | Materials necessaris:

L'objectiu d'aquesta dinàmica és que l'alumnat siga capaç d'identificar els impactes ambientals (positius o negatius) derivats de la seua activitat.

Principals impactes ambientals de la meua activitat empresarial		
 RESIDUS	 RECURSOS NATURALS	 EMISSIONS
No separació dels residus (-)	Elevat consum de paper en oficines (-)	Consum d'electricitat elevat (-)
Tirar menjar que sobra en el restaurant per un mal dimensionament (-)	Compra de materials no ecològics (+)	Tirar menjar que sobra en el restaurant per un mal dimensionament (-)
Establiment de sistemes de revaloració de residus (+)	Compra de materials de producció sostenible (+)	Mesures d'eficiència energètica (+)

Unitat 3: Dinàmica 2: Què saps de la roba que dus?

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

L'objectiu és conscienciar a l'alumnat sobre el consum responsable, especialment amb la seua roba degut al seu elevat impacte negatiu sobre el Mediambient i en moltes ocasions també sobre les persones.

→ | Durada aproximada:

15'-20' .

→ Desenvolupament de l'activitat:

- 1 | Cadascú comprova on està fabricada la roba que du en eixe moment mirant les etiquetes. Després, s'assenyala en un mapa del món els països on s'ha fabricat.
- 2 | El/la docent va marcant les ubicacions en una ferrmenta de búsqueda d'ubicacions (google maps o similar) per calcular els kilòmetres que ha recorregut cada peça de roba. La gran majoria estaràn fabricades en països en desenvolupament
- 3 | Debat. Llancem preguntes com: per què es fabrica la roba en eixos països? quin és el cost ambiental per recórrer tants km? (petroli, emissions,...) quin és el preu de cada peça roba que porten? Inclou eixe preu totes les externalitats negatives durant el seu procés de fabricació i distribució?

→ | Materials necessaris:

- Ordinador
- Accés a internet

Unitat 3:

Exercici 1: Analitza les polítiques ambientals que estableix l'empresa Ecopostural

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

Ecopostural és una empresa que fabrica lliteres de tractament per a massatge, medicina, fisioteràpia i estètica. Ofereix qualitat i personalització guiada pels principis de l'Economia Circular i del Bé Comú.

Per a conèixer més, hauràs de navegar per la seua pàgina web buscant contingut útil i visualitzar el seu vídeo sobre l'EBC. També pots visualitzar les memòries de sostenibilitat de l'empresa.

→ | Durada aproximada:

30'.

→ | Desenvolupament de l'activitat:

- 1 | 10' El/la docent projectarà el **vídeo** de l'empresa ●
- 2 | 10' En grups de $\frac{3}{4}$ alumnes navegaran per la seua pàgina **web** amb l'objectiu d'identificar quines son les seues polítiques i accions per protegir el Mediambient. Han de detectar almenys 3. ●
- 3 | 10' Es realitzarà una posada en comú de les conclusions trobades.

→ | Materials necessaris:

- Ordinador + Projector (per a visualitzar el vídeo)
- Ordinador o mòbil de l'alumnat

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

Cuinatur, Menjadors Escolars Sostenibles és una empresa castellonenca de restauració col·lectiva la proposta de valor de la qual resideix en la prestació de menús ecològics en els Menjadors escolars.

Des de fa uns anys forma part de l'Economia del Bé Comú i entre les seues actuacions ambientals més destacades està l'elecció de proveïdors amb criteris de sostenibilitat ambiental.

→ | Durada aproximada:

20'.

→ | Desenvolupament de l'activitat:

- 1 | 5' El/la docent projectarà el vídeo <https://youtu.be/8izlstzxwu8>
- 2 | 5' Es realitzarà una posada en comú de les conclusions d'aquest. L'objectiu serà identificar la motivació de l'empresa per a establir les polítiques de sostenibilitat ambiental.
- 3 | 10' Es visualitzarà l'apartat de "proveïdors" de la web <https://www.cuinatur.com/wp/proveïdors/> i es discutirà sobre les mesures ambientals establides per a l'elecció de les empreses proveïdores per part de l'empresa.

→ | Materials necessaris:

- Ordinador + Projector (per a visualitzar el vídeo)
- Ordinador o mòbil de l'alumnat.

Unitat 4: Sostenibilitat Econòmica i Finances Ètiques

1 | Objectius de la Unitat:

- Gestió Ètica dels recursos financers (autofinançament, banca ètica,...)
- Gestió Solidària dels recursos financers (ingressos justos per a tots els grups d'interès, perdurabilitat VS. dividends)
- Gestió Mediambiental dels recursos financers (impacte ambiental i social de les inversions)
- Gestió Participativa dels recursos financers (distribució de la propietat, forma jurídica participativa)

2 | Introducció:

Com introduir la Sostenibilitat Econòmica i les Finances Ètiques a les empreses?

Mira aquest vídeo abans de començar la unitat: https://youtu.be/QYRo2gFP_Ic

La sostenibilitat econòmica és només una de les tres potes de la sostenibilitat de les empreses (junt a l'ambiental i la social). Sense sostenibilitat econòmica les empreses no poden generar impactes positius. Però els diners són un Mitjà i no un Fi. Impacte de les decisions econòmiques i financeres en tots els grups d'interès (persones empleades, propietari/es, proveïdors, clients, entorn)

3 | Dinàmica de grup:

Dinàmica 1. Dinàmica 1: Analitzar quines inversions del vostre centre educatiu son susceptibles de millora respecte al seu impacte ambiental i sobre les persones

Dinàmica 2: Càlcul del Valor Generat, Distribuït i Retingut del seu projecte o d'una empresa de l'Ibex

4 | Exercici pràctic:

Exercici 1: Càlcul Petjada en armes de l'entitat financera de l'alumnat

Exercici 2: Coneix l'hotel Mar de Fulles entrant al [seu web](#) i veient aquest [vídeo](#) i identifica quines inversions va realitzar al construir l'hotel per a convertir-se en un referent europeu en turisme sostenible

5 | Recursos:

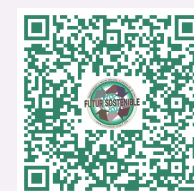
Vídeos Campanya "Banca Armada"

<https://youtube.com/playlist?list=PLaIBGWGdZAc2lHmgvyQ2CUnIry7g2KD2X>

Calcula la teua "Petjada en Armes": <https://petjada-en-armes.setemcv.org/>

Web Mar de Fulles <https://www.mardefulles.es/>

Vídeo Mar de Fulles i l'EBC <https://www.youtube.com/watch?v=A560Lb-NYq0>

Unitat 4: Dinàmica 1: Millorant les inversions del nostre centre educatiu

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

L'objectiu de la dinàmica és que l'alumnat siga capaç d'identificar actius i inversions de l'escola que poden millorar el seu impacte mediambiental i social.

→ | Durada aproximada:

40'-50' .

→ Desenvolupament de l'activitat:

1 | 5'. Recordar el concepte d'inversions/actius (edificis, finestres, sistemes de calefacció o A/A, maquinària, mobiliari, instal·lacions...)

2 | Crear grups de $\frac{3}{4}$ persones

3 | 5'-10'. Cada grup identifica quins elements de l'escola creu que són susceptibles de millora mediambiental o per a les persones

4 | 25'. Buscar en internet informació sobre els preus aproximats de les inversions a substituir o millorar i si existeix alguna subvenció o ajuda pública per finançar-les.

Es pot arregar tota la informació en una taula com aquesta:

Element	Millora Mediambiental	Millora per a les persones	Preu Estimat	Subvencions

5 | 5'. El/la docent arrega totes les propostes en un document amb les propostes de l'alumnat i el/la delegat/da ho passa a la direcció del centre.

→ | Materials necessaris:

— Ordinador o paper i boli per arregar la informació

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

El Valor Econòmic Generat i Distribuït és un dels indicadors que utilitza el GRI per mesurar el compliment econòmic de les empreses i poder comparar-lo amb el d'altres empreses.

Amb aquest càlcul es pot observar quina proporció de les despeses de l'empresa van a treballadors, proveïdors, propietaris o accionistes i quina part es queda l'empresa per re-invertir-lo. És una aproximació per saber si existeix un repartiment just per part de l'empresa (salaris justos, preus justos als proveïdors, dividend no massa elevats,...)

→ | Durada aproximada:

20' .

→ Desenvolupament de l'activitat:

- 1 | 10' El/la docent explica com calcular el Valor Econòmic Generat, Distribuït i Retingut
- 2 | Valor Econòmic Generat: Vendes netes + Ingressos financers + Vendes i arrendaments d'actius
- 3 | Valor Econòmic Distribuït: Costos d'operacions + Salaris + Despeses financeres i dividends + + Impostos, taxes i sancions + Inversions a la comunitat
- 4 | Valor Econòmic Retingut: Valor Econòmic Generat - Valor Econòmic Distribuït
o 10' Amb les previsions econòmic financeres del seu projecte empresarial l'alumnat fa el càlcul dels tres Valors Econòmics explicats (en valor monetari i en %). També es pot fer el càlcul amb la informació del Compte de Resultats de qualsevol empresa o 5' Comparar els resultats obtinguts entre empreses similars o del mateix sector o Reflexió final: la empresa analitzada fa un repartiment just dels seus ingressos?
- 5 | 5'. El/la docent arreplega totes les propostes en un document amb les propostes de l'alumnat i el/la delegat/da ho passa a la direcció del centre.

→ | Materials necessaris:

- Pissarra
- Calculadora o Full del Càlcul
- Compte de Pèrdues i Guanys d'empreses o projectes

Unitat 4: Exercici 1: Càlcul de la “Petjada en Armes”

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

Les finances ètiques són aquelles activitats financeres que tenen la voluntat de promoure en la societat un impacte social i mediambiental positiu, és per això que només financen a projectes o entitats alienades en aquesta mateixa direcció. Però la majoria d'entitats financeres no tenen aquest objectiu i amb els diners dels dipòsits de la banca tradicional s'està finançant al sector armamentístic.

Amb aquesta activitat l'alumnat podrà conèixer quants diners ha invertit en armes el seu banc.

→ | Durada aproximada:

15'.

→ Desenvolupament de l'activitat:

1 | 5' El/la docent projecta el vídeo [¿Qué es la Banca Armada? De Jordi Calvo](#)

2 | 5' Cada alumne calcula la petjada en armes del seu projecte (amb ordinador o amb el mòbil) <https://petjada-en-armes.setemcv.org/>

3 | 5' Reflexió al voltant de tot el que fan els bancs amb els nostres diners

→ | Materials necessaris:

- Ordinador + Projector (per visionar el vídeo)
- Ordinador o mòbil de l'alumnat

Unitat 4: Exercici 2: Inversions sostenibles de Mar de Fulles

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

Mar de Fulles és un hotel en plena natura i referent en Turisme Sostenible. És el primer hotel 100% autosuficient d'Europa amb premis i reconeixements. L'objectiu és que l'alumnat comprove amb un cas real que és possible ser respectuosos amb el Mediambient i ser sostenible econòmicament realitzant les inversions adequades a l'inici del projecte empresarial

→ | Durada aproximada:

30'.

→ Desenvolupament de l'activitat:

- 1 | 10' El/la docent projectarà el **vídeo** de l'hotel ●
- 2 | 10' En grups de $\frac{3}{4}$ alumnes navegaran per la seua pàgina **web** amb l'objectiu d'identificar quines inversions ha realitzat per merèixer els seus reconeixements internacionals ●
- 3 | 10' Es realitzarà una posada en comú de les conclusions trobades

→ | Materials necessaris:

- Ordinador + Projector (per a visualitzar el vídeo)
- Ordinador o mòbil de l'alumnat

Unitat 5: Sostenibilitat Econòmica i Finances Ètiques

1 | Objectius de la Unitat:

- Reflexionar sobre qüestions socials i ambientals vinculades a l'empresa
- Vincular objectius de negoci amb objectius socials i ambientals
- Descobrir pràctiques senzilles que es poden implementar en curt termini

2 | Introducció:

Vols saber com pots conèixer l'impacte sostenible de la teua empresa?

Mira aquest vídeo abans de començar la unitat: <https://youtu.be/LTie4qDNfyg>

L'APP "Calculadora EBC" és una eina web que permet a qualsevol persona o alumne avaluar pràctiques socials i ambientals de la seua organització o idea d'empresa.

El major valor de l'eina són els consells finals i la seua invitació a reflexionar sobre qüestions que l'empresa ja fa i vol donar valor, o que pot fer, i encara no s'havia plantejat.

<https://calculadora.futursostenible.org/>
Calculadora EBC

3 | Dinàmica de grup:

La classe es divideix en dues parts:

- 1 | L'alumnat explica breument el seu projecte i les qüestions socials i ambientals que tenen en compte
- 2 | Realització conjunta del qüestionari de l'APP mentre es projecta; mentre el docent explica cada pregunta i donant exemples de bones pràctiques.

4 | Exercici pràctic:

Realitzar un pla de millora basat en els consells de l'informe final i les idees que han anat anotant els estudiants mentre realitzaven el formulari.

5 | Recursos:

Autodiagnòstic de mesurament de la sostenibilitat en les organitzacions desenvolupat per la Càtedra d'Economia del Bé Comú

Goodbalancer: La solució simple i digital per a la sostenibilitat en l'empresa. Amb l'ajuda de l'Economia del Bé Comú.

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

- 1 | Reflexió sobre els impactes que tenen les empreses en la societat i medi ambient
- 2 | Comprendre els aspectes socials i ambientals explicats en mòduls anteriors.
- 3 | Comprendre la vinculació entre el negoci i els aspectes ambientals i socials.
- 4 | Descobrir les pràctiques que l'empresa ja pretenia fer o bé podria fer fàcilment

→ | Durada aproximada:

Tota la sessió .

→ | Desenvolupament de l'activitat:

- 1 | Presentació de 5-10 projectes d'alumnes. Cada alumne presenta breument la seua empresa i comenta les qüestions socials i ambientals principals de la seua activitat. Aquesta part té una duració màxima de 20 minuts si la classe dura 2 hores. Tenint en compte aquesta duració, es regula la participació dels estudiants en aquesta primera part.
- 2 | Realització del qüestionari projectant-se. Cada alumne realitza el qüestionari mentre el docent el projecta en la paret. Mentre es va contestant a les preguntes, l'alumnat pot reflexionar sobre les possibles millores que li evoquen la pregunta que s'està treballant i anotar-se-les per introduir-les posteriorment.
- 3 | Mentre es realitza el qüestionari, en els apartats de l'ANNEX 1, comentem cada pregunta per a convidar a la reflexió dels estudiants.

→ | Materials necessaris:

- Web Calculadora EBC <https://calculadora.futursostenible.org/>
- Ordinador o mòbil

Unitat 5: Exercici pràctic: Desenvolupant el “Pla de Millora”

→ | Descripció/Objectiu de l'activitat:

Realitzar un pla de millora basat en els consells de l'informe final i les idees que han anat anotant els estudiants mentre realitzaven el formulari.

→ Desenvolupament de l'activitat:

1 | El pla de millora pot tindre el format que consideres oportú però almenys hauria de contindre la següent informació:

Acció	Descripció
Consell de millora	Descripció breu de la millora a implementar.
Calendari	Recursos necessaris per a implementar la mesura (tant monetaris com d'un altre tipus)
Responsable	Explicar quina persona de l'equip es fa càrrec que la implementació es duga a terme.
Aspecte social	Aspecte social al qual va dirigit explicant les millores esperades.
Aspecte ambiental	Aspecte ambiental al qual va dirigit explicant les millores esperades.

Et recomanem que agafes cada “aspecte de millora” i reflexiones sobre aquest emplenant la taula en la columna de “descripció”.

Una vegada realitzat el pla de millora, l'estudiant haurà de tornar a realitzar l'autoavaluació per a comprovar el nou resultat.

4. Avaluació

Per avaluar l'aprenentatge de l'alumnat s'ha de mesurar el grau en el qual aquest ha introduït els aspectes esmentats a les unitats al seu projecte d'idea de negoci.

Com? → → → amb l'informe que s'obté de l'APP "Calculadora EBC"

Aquest informe consta de 4 parts:

- El primer que s'obté és una puntuació en els diversos grups d'interés, la qual es compara amb la mitja dels projectes introduïts prèviament per altres alumnes.
- També s'indica els valors de l'**Economia del Bé Comú**
- **els ODS** que treballa l'alumnat.
- I per últim, es fan unes **propostes de millora**. Aquestes són el més important, ja que serveixen a l'alumnat per reflexionar i buscar alternatives per construir noves propostes per continuar caminant cap a la sostenibilitat i el Bé Comú amb la seua idea de negoci.

Per tant, per avaluar el procés, les recomanacions que proposem són:

1ª: Que l'alumnat realitze una interpretació i reflexione sobre les propostes de millora que li ha eixit a l'introduir les dades a l'APP, desenvolupant una reflexió de com implementaria les propostes esmentades basant-se en el contingut vist als tallers.

2ª Si a més de fer aquesta reflexió, l'alumnat també pot anar fent els canvis que prèviament ha pensat, anar introduint-los al projecte i introduir de nou les dades a l'APP Calculadora EBC. I comparar amb la puntuació anterior (a través de l'exercici pràctic de la unitat 5).

Aquest procés d'avaluació es pot realitzar tantes voltes com es desitge fins que el projecte estiga amb la puntuació desitjada.

5. Més Recursos

Volem agrair de nou a totes les persones que col·laboren contínuament amb nosaltres, especialment a l'equip de l'Associació Valenciana per al foment de l'Economia del Bé Comú, el Grup MEICRI - UJI i la Càtedra EBC - UV; també a totes les persones de la comunitat educativa dels centres educatius que han fet el possible per introduir el projecte a l'aula. Sense deixar-nos a la resta d'entitats del sector, administracions, ajuntaments i empreses de la xarxa.

A la web www.futursostenible.org podreu trobar tota l'actualitat sobre els projectes d'Economia del Bé Comú als centres educatius: recursos, notícies, informació general, xarxa...

A continuació, vos deixem els recursos editats fins a la data des de Novessendes, perquè pugueu fer ús d'ells. Aquests estan a l'apartat "RECURSOS" de la web Futur Sostenible. Hi han infografies, materials didàctics i audiovisuals. Vos deixem alguns dels que estàn dirigits a Formació Professional

- **Decàleg dels beneficis de treballar l'EBC als centres educatius:** Decàleg on s'identifiquen 10 claus a favor d'una ensenyança de l'economia crítica i plural en la Formació Professional.
- **El joc de taula "Objectiu Futur Sostenible":** Aquest joc de taula cooperatiu per equips té l'objectiu de consolidar els continguts del programa educatiu Futur Sostenible de la Fundació Novessendes, que promou el model de l'Economia del Bé Comú en els centres educatius i en la seua comunitat.
- **L'Exposició "Futur Sostenible: Entitats Sostenible i del Bé Comú":** Exposició basada en la Matriu del Bé Comú 5.0 que visibilitza les bones pràctiques organitzacionals d'empreses, entitats o projectes i la seua aportació a la Sostenibilitat i el Bé Comú.

Per últim, ací teniu el **canal de YouTube de Novessendes:** En les llistes de reproducció "Emprenedoria Social Juvenil" estan els vídeos de projectes de l'alumnat de 4º d'ESO, i en la de "Futur Sostenible" la resta de vídeos relacionats amb els conceptes d'Economia del Bé Comú i els ODS.

<https://www.youtube.com/c/NovessendesFundaci%C3%B3/playlists>

“Molta gent petita,
en llocs petits,
fent petites coses,
pot canviar el món”

Eduardo Galeano

novessendes
fundació cívica

Av. Primer De Maig, 23 baix
12549 Betxi (Castelló)
Telèfon 964 620 010
Fax 964 622 184

www.futursostenible.org | info@novessendes.org

TRANSFORMEM EL NOSTRE MÓN CAP A UN FUTUR SOSTENIBLE

Com tots els camins, els inicis són més difícils o complexos, però amb il·lusió, motivació i un projecte amb molt de potencial a l'àmbit educatiu, vàrem començar, en 2018, a introduir els principis i valors de l'Economia del Bé Comú per a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible als centres educatius, d'ESO i de Formació Professional.

Al llarg d'aquests anys, hem trobat pel camí moltes persones igual de motivades per transformar el nostre món i treballar per un futur sostenible. Gràcies a totes i cadascuna d'elles, hui, la **Xarxa de Centres Educatius Futur Sostenible** compta amb més de 16 centres educatius de tota la Comunitat Valenciana. També agrair a les persones d'altres entitats amigues que han estat col·laborant i donant suport des de l'inici.

El futur s'entreveu més clar i harmoniós si continuem teixint la xarxa d'aquest camí.

La Formació Professional té el potencial per formar i educar a les persones treballadores o emprenedores que en el futur més immediat formaran part de les empreses del nostre entorn. I aquestes persones seran actors que duran a terme la transformació cap a la sostenibilitat i el Bé Comú allà on estiguen.

Ara és el teu torn, tenim un treball per davant i un llarg camí, però sabem que no estem sols i confiem en el fet que **TRANSFORMAR EL NOSTRE MÓN, ÉS POSSIBLE!**

Moltes gràcies per la vostra implicació.

Si voleu saber més sobre aquest programa educatiu, contacteu amb mariorr@novessendes.org

Projecte de:

Finançat per:

Amb la col·laboració de:

